

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris D. Hludowici Blosii Abbatis Lætiensis Ordinis S. P. N. Benedicti Tomus Posterior Margaritum Spirituale

Blois, Louis de

Monasterii Campidonensis, 1672

Divisio II. Quid quoq[ue] diei tempore sit agendum. Et primò de Officio
divino, & devotione aut desolatione inter orandum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45885](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45885)

Speculū
Moua-
chorum
ner pati
in omni
statu, vi-
ta est ne-
cessariū.

que fueris, tribulationes & tenta-
tiones inuenies, quamdiu hæc
vita duraverit: ad quas patien-
ter tolerandas semper te para-
tum esse oportet. Felicem verò
te, si eò tandem à gratia perdu-
ctus fueris, ut quævis grædo
& afflictio tibi verè sapiat pro-
pter DEUM.

nem peccati maculam in te de-
leat, teque adjuvare dignetur.

Deinde, rejecta phantasma-
tum confusione, aliquid spiri-
tuale pertracta, & quantum po-
tes puritatem cordis cõcipe, gau-
dens intra temetipsum, quòd ad
cultum & laudes Creatoris tui
evoceris.

DIVISIO II.

Quid quoque diei tempore sit agen-
dum. Et primò, de Officio divi-
no, & devotione aut desolatione
inter orandum.

1. Vbi à somno surgitur ad Matutinas pre-
ces, quomodo se gerere debeat Monachus.
2. Quomodo, ubi Horaria preces persolvun-
tur, & sub ipsam psalmodiam sacrã.
3. Quomodo perserenda distractiones & de-
solationes inter orandum.
4. Pulcherrima distinctio servorum Dei in
insatiles, Fideles, & Tepidos.

1.
Quid quo-
que diei
tempore
facien-
dum, à
somno
hincipit.

SATISNE Speculum nostrum
Sexcrevit, mi frater? Aut non-
dum tibi satis excrevit, sed ad-
huc expressius, diffusius jucun-
dusque audire desideras, quo-
modo te interiùs & exteriùs com-
ponere, quomodo vitam tuam,
vel quemlibet diem coram DEO
rationabiliter ordinare debeas?
Audi ergo.

Ex terre-
stium orat
Deum.

Statim dum evigilas, surre-
cturus ad nocturnam synaxim, si-
gnum Crucis attentè exprime, &
Deum breviter deprecare, ut om-

Verumtamen si fragilitas cor-
poris, si somni grædo, si con-
turbatio spiritus deprimit; ne
collabaris animo: sed conforta-
re, & vim tibi affer, ratione ac
voluntate omnia impedimenta
superans: *Regnum enim calorum*
vimpatitur, & violenti rapiunt il-
lud. Planè secundum laborem
quem sustines pro Deo tuo, red-
det tibi Deus tuus.

Descenso lectulo, animam pa-
riter & corpus commenda atque
offer Altissimo.

Tempestivè accurre ad cho-
rum, tanquam locum refugii, &
hortum deliciarum spiritualium.

Donec inchoetur divinum
Officium, mentem à turbulentiis,
& multiplicitate incertarum co-
gitationum expeditam, in tran-
quillitate atque simplicitate con-
servare stude, pium dulcemque
affectum erga Deum tuum per lin-
ceram meditationem vel oratio-
nem colligens.

Sub

Speculū
Mona-
chorum

Sub ipsius Officii decursu, perfecte, reverenter, gratanter &

In ipsa
psalmo-
dia sit at-
tentia af-
fectuosa.
Psal. 99.

2. attentè lacra eloquia pronuntiare atque audire satage : ut gustes quoniam suavis est Dominus : & sentias quoniam verbum Dei incomprehensibilem habet dulcedinem & virtutem. Quæcunque enim Spiritus sanctus dictavit, reverà vivificus cibus, & deliciosum solatium sunt animæ caltæ, sobriæ & humilis. Ergo tibi fideliter attentus esse memineris.

Placido
tamen
conatu,

Cogitationem tamen, mentisq; impulsus nimis vehementem devita, præsertim si debile caput habes : ne læsus, fatigatus, confusus, constrictusque interius, tibi ipsi sanctuarium DEI occludas.

Non an-
xio nec
scrupulo-
so.

Similiter sollicitudinem nimis anxiam, quæ pusillanimitatem inquietudinemque adducere consuevit, rejice; & leni, quieto vigiliq; spiritu in laudibus Dei sine perplexitate persevera.

3.
Distra-
hiones
quomodo
ferenda
vel aufe-
renda
perseve-
rantia af-
fectu su-
peran-
tur.

Si igitur cor ab evagationibus reprimere non potes, noli animo consternari : sed placidè conare, placidè fac quod in te est, reliquum divinæ voluntati committens. In pia erga DEUM affectione persevera, & ipsi tui defectus, quos nulla ratione excludere præuales, tibi consolationem quodammodò gignent. Quemadmodum enim terra, quæ

convenientis naturæ est, ex con-

Et in so-
latium
aut salitè
profecit
verum-
tur, quod
ostendit
tur appo-
sita fini-
tudinibus.

sperione sordentis sibi uberius aliquando sua germina profert; ita mens bonæ voluntatis ex miseris defectum, quos invicæ sustinet, dulcissimum divinæ vilitationis fructum suo tempore percipiet, si patienter sustinuerit. Quid autem tibi proderit, si impatiens fueris? Nonne calamitatem calamitati adjicies? & te veram quidem humilitatem non habere, habere verò perniciosam proprietatem, demonstrabis. Dum reverenter assistis, & prompto voluntatis desiderio semper paratus es attendere; etiam si semper attendere non potueris, Deo satisfacisti; nec ipse tibi imputabit hujusmodi instabilitatis inordinationem, modò eidem inordinationi per tuam negligentiam non consentias, & ante orationis tempus sensus tuos custodias. Si non potes perfectum offerre obsequium, offer saltem bonam voluntatem; offer in spiritu humilitatis rectam intentionem: & jam non habebit diabolus quod adversum te cavillari possit.

Impatien-
tia pro-
prietatis
indivisa.

Firma
voluntas
faciendi
quod po-
terit sup-
plet defi-
cium di-
stractionu.

Eriam si nihil aliud offerre potueris, quàm quod corpore & spiritu præstò es ad serviendum Domino in sancto timore, confide, non perdes mercedem tuam. Sed vae animæ tuæ, si negligens remissusque fueris, & attendere non curaveris. Scriptum est e-

Ipsam af-
flicere ex
animo,
sufficit.

Modò om-
ni neglig-
gentia
caveatur

Speciū
Mona-
chorum
Ierem.
48.

Nullo mo-
do abijci-
endus est
animus
ob deso-
lationes.

Pfal. 33.

Pfal. 72.
* R. P.
Thom. à
Iesu l. 4
Oratio-
nis divi
næ c. 20.
citat
hæc ver-
batim
& quæ
sequun-
tur de
serwis si-
delibus
ac infi-
delibus,
magna
parte se-

nim; *Maledictus homo, qui fa-
cit opus DEI fraudulenter.* Dili-
gens esto, ut præstes quod præ-
stare potes; & securus eris, si
præstare non potueris quod præ-
stare desideras. Hac securitate
accepta, non conturberis, quan-
do impedimenta obveniunt, &
tantum præstare non valet, quan-
tum præstare vis. Quando, in-
quam, distractione sensuum, de-
jectione animi, ariditate cordis,
dolore capitis, vel quavis alia
miseria ac tentatione affligeris;
cave dixeris, *Derelictus sum, Ab-
jecit me Dominus, Non placet
ei meum obsequium, quæ filii
diffidentia dicere solent: sed pa-
tienti vel etiam læto animo per-
fer omnia propter eum qui te vo-
cavit & elegit: certò credens,
quia ipse juxta estis, qui tribula-
to sunt corde.* Nam si absque mur-
muratione humiliter portaveris
onus impositum, dici non po-
rest, quantum gloriæ pondus ti-
bi in futuram vitam accumula-
bis. Verè DEO dicere poteris:
*Ut jumentum factus sum apud te,
& ego semper tecum.* * Audi fra-
ter. Si dulcedine interna re-
pletus, & supra teipsum eleva-
tus, usque ad tertium cælum e-
volaveris, ibique cum Angelis
miscueris colloquium; rem tam
grandem non facies, sicut si gra-
vamen & exilium cordis pro Deo
tuo affectuosè sustinueris, ipsi-
que Salvatori cõformatus fueris:
qui in extrema tristitia, tædio,

pavore, & angustia positus di-
xit Patri: *Fiat voluntas tua,* qui
etiam transfixis manibus ac pe-
dibus in Cruce pendens, non ha-
buit ubi caput suum reclinaret:
qui denique omnes amarissimæ
suæ passionis dolores & contu-
melias amorosissimè pro te susti-
nuit. Igitur in sancta longani-
mitate contine teipsum, & ex-
pecta in silentio, donec placue-
rit Altissimo aliter disponere. Et
profectò in illa die non require-
tur à te, quantum dulcedinis in-
ternæ hic persenseris, sed quàm
fidelis in DEI tui servitio & amo-
re fueris.

Ex his qui servi DEI nomi-
nantur, multi infideliter, pauci
fideliter omnino serviunt. Infi-
deles servi, quamdiu devotionem
sensibilem, & gratiam lacryma-
rum præsentem habent, alacri-
ter DEO serviunt, libenter o-
rant, lætanter quibuslibet piis
operibus insistunt, & in alta qua-
dam cordis pace habitare videntur:
sed mox ubi subtraxerit
DEUS devotionem illam, vi-
deas eos perturbari, indignari,
amarulentos impatientesque fieri,
& jam nec orationi, nec ce-
teris sanctis exercitiis velle in-
tendere. Et quia internas con-
solationes pro voto non senti-
unt, ad externas spirituique con-
trarias sese perniciosè conver-
tunt. Unde liquet, eos non pu-
rè DEUM, sed DEI dona impu-
rè requirere, eisque ad suam ob-
lecta-

quentis
& caque
excitant
Quamvis
cas pecc
entis se
regit in
formam
se Crati
Christi
aperta
moda.
Matth.
16.
Matth.
Luc. 9.

Servit
Dei in
pietate
na,
lectibile
servit
tatione
servit
tempore
conspic
tibus.

Non po-
tunt
sed in
dona, pr
impura
interior
non.

speculū lestationem abuti. Nam si Deum
 Monachorum purè diligere, & in donis ejus
 vitiosè non requiescerent; ipsis
 sublatis, pacati in DEO permanerent, & ne tunc quidem ad illicitas consolationes diverterent. Ergo infideles sunt, quia in adversitatibus fidem DEO non servant. *Ad tempus credunt, & in tempore tentationis recedunt.* Semper prospera volunt, contraria non sustinent. Si DEUS concedit læta quæ semper volunt, DEO serviunt; si negat, ab eo discedunt. Imò verò nec in lætis quidem DEO, sed sibi serviunt. Ubique suam magis, quàm DEI voluntatem, fieri cupiunt. In dulcedine & consolatione interna potiùs, quàm in mortificatione vitiorum perfecta, sanctitatem constituunt: ignorantes, quia per subtractionem devotionis longè certius elucescit an quis verè DEUM amet, quàm per ipsius devotionis infusionem. Sensibilis enim illa devotio sæpè naturalis veriùs quàm spiritualis affectus est. Et qualis qualis sit, nisi quis ea prudenter usus fuerit, ad occultam quamdam superbiam, & vitiosam complacentiam, vanamque securitatem, suum sæpè possessorem perducere consuevit; quemadmodum videre est in ipsis eisdem servis infidelibus. Nam dum dulcedine intus perfunduntur, statim alios dijudicare & despiciere incipiunt: se sanctos jam, Deique secreta-

rios existimant: revelationes cælestes miris modis expectant & expectant; sed & miracula aliqua aut per se aut de se demonstrari desiderant, quibus ceteri cognoscere possint quòd sanctitatem, quam se habere putant, non habent. Hoc pacto in suis cogitationibus evanescere solent, qui gratiæ sensibili magis, quàm gratiæ largitori, inhiant.

Ceterùm fideles servi longè aliter se habent. Neque enim se, sed Deum quærunt: non suam consolationem, sed DEI beneficium & honorem præcipuè spectant, proprietatem ubiq; fugiunt. Sive Deus ipsis infundere, sive non infundere voluerit in fluxu interne suavitatis, iidem sunt: & in æqualitate mentis permanentes, DEUM diligere atque laudare non cessant. Non obnubilatio interior, non sensuum difficultas, non affectuum frigus, non cordis ariditas, non animi dejectio, non spiritus dormitatio, non tentationum angustia, non denique quarumlibet adversitatum miseriæ, neque prosperitatum successus, eos de loco suo dejicere possunt. Quamvis enim vel ex contrariis tristitiæ inordinatæ pressuram, vel ex prosperis delectationis sensualis imperum, in inferioribus animæ viribus aliquando forcè sentiant; non tamen dejiciuntur: quia in superiori mentis ratione quieti per-

Vndee Deo, sed sibi ipsi serviunt.

Sensibili devotio- ne demen- tati, in fultu de- siderii evanes- cent.

Servi fideles, qui Deum, quærunt non ejus dona:

Et servi- unt ei strenue, sive in prosperis, sive in adversis constituti.

Speculi
Mona-
chorum

perleuerare student, & diuinæ voluntati seu permissioni suam voluntatem conformant, dolent-que quòd vel modicam indecentis motus contradictionem in se sentiant. Fundati ergo supra firmam petram, stabiles in charitate DEI persistunt: quorum utique summum solatium est, diuinum beneplacitum. Semper deuoti sunt: quia dum summo studio vitant atque abominantur quæcunque DEO displicent, cordisque puritatem vel tenuissimè contaminare possunt, dumque DEO se in omnibus rerum eventibus committunt: mentem mundam, liberam quietamque semper possident. Ista enim verissima Deoque gratissima deuotio est.

Dulcedi-
nem de-
uotionis
idèd solū
querunt
ut DEO
melius
placeant.

Illa altera sensibilis deuotio quæ incipientibus vel recenter conuersis familiarior est, non ita perdurat, neque tantam habet certitudinem. Est tamen & ipsa nobis multum utilis, si eâ prudenter utamur. Serui fideles, (sic enim eos adhuc appello quos Iesus non seruos, sed amicos nominat;) serui, inquam fideles exquirunt quidem etiam ipsi efficacem illam sapidissimamque gratiæ suauitatem exquirunt *laticiam salutaris* Domini; exquirunt vultum eius amabilem, & complexum suauissimum: sed spirituali verecundoque desiderio, non autem sensualis auiditate

Ioan. 15.

Psal. 50.

neque puerili leuitatè; aut turbarâ impatientiâ id faciunt.

Dona Dei expetunt, non vt in ipsis sensualiter delectentur, sed vt per ea feruentiores, atque ab omni inordinatione puriores effecti, cælesti sponso magis placeant. Amant Dei dona, gratiasque sedulò pro eis agunt: & tamen ab ipsis se veluti otiosos & liberos conservant, dum in eis non quiescunt. Per gratiam vterius ad gratiæ datorem, & summum bonum progrediuntur, in quo solo quiescere licet. Felices omnino sunt quia quantò minùs donis adhærent, tantò magis dona percipiunt.

Quantùm libet autem benedictionibus à Deo ditentur, non tamen erigunt animum, non despiciunt alios, sed se. Se, inquam, despiciunt, & omni gratia spirituali indignos agnoscunt. Recogitant semper, quia quod habent, ex mera Dei misericordiâ habent: & quia quibus plus datur aut committitur, plus etiam ab eis exigitur. Sicque in timore sancto permanentes, & ex donis in humilitate proficientes, sese omnium infimos esse contententur.

Gaudent & gloriantur apud semetipsos, si iniusta diffamatione, contumeliis, iniuriis, atque extrema abiectioe pressi, Christum imitati fuerint: non autem si vel per mentis excelsum supra se eleuari, vel visio-

nes

Speculū
Monā-
chorum

nes inusitatas videre, vel mira-
cula evidentissima patrare potue-
runt. Suggestiones dolosas, qui-
bus diabolus eos ad inanem glo-
riam, & propriam complacen-
tiam allicere nititur, signo Cru-
cisedito, citius repellunt, nus-
quam assentientes maligni ser-
pentis versutiis.

In Christi
meritis
magis cō-
fidunt,
quam in
sua.

Non in numero, non in meri-
to bonorum operum, quæ faci-
unt, spem salutis suæ confiden-
ter collocant: sed in libertate fi-
liorum Dei, quam per Sangui-
nem Christi consecuti sunt, hū-
ciam reponunt.

Examen
institute
de quo ge-
nerē Dei
seruorum
sui; fide-
litatem
an infide-
lium.

Tu iam, mi frater, agnitā ser-
vorum fidelium atque infide-
lium differentiā adnitere esse de
quibus fortè non es, & stude non
esse de quibus fortè es. Si adhuc es
de quibus velles te non esse, &
nondum es de quibus velles te es-
se; ingemisce, & humiliare; nam
humilibus Deus dat gratiam. Et
profecto, si humiliatus in con-
spectu Domini, doles te adhuc
ex numero infidelium esse; iam
quodammodo in sortem fide-
lium transisti. Labora, persevera
noli timere; non reprobaberis
cum infidelibus, sed assumēris
cum fidelibus.

Iacob. 4

De tepe-
dis seu
positis
carnali-
bus, qui
in mona-
steriis ne-
ligenter
& inde-
vote con-
versantur

Sunt adhuc alij divino obse-
quio *mancipati, qui tamen nec
infideles nec fideles serui Dei di-
cendunt; sed ignava diaboli
mancipia quise eos iure appellaue-
rit. Miseros & infelices illos in-
telego, qui deuotionem seu Dei

gratiam nihili, vel certè parvi
admodum facientes, interiora-
que sua prorsus negligentes, labi-
is quidem se Deum honorare si-
mulant, ceterum cor eorum lon-
gè à Deo est. In quodam malo-
rum profundo demersi, vix quid-
quam de propria salute cogitant.
Tales hodie sunt, quales heri e-
rant; tales chorum egrediuntur,
quales ingressi fuerant; nempe
immundi; tepidi, socordes, va-
gi, incompositi, sine timore, si-
ne reverentia. Eloquiis sacris,
quæ polluto ore proferunt, Deum
magis exacerbant, quàm pla-
cant.

Isa. 29.
* Tales
quidem
per vo-
ta Reli-
gionis
Deo cō-
secrati
sunt, nō
tamen
Religio-
nis suæ
sacra vo-
ta aut
exerci-
tia exe-
quuntur.

Utinam mundus hos sibi ser-
vasset! Ut quid enim monaste-
ria incolunt? ut quid terram san-
ctam calcant? Quare eleemosy-
nas iustorum devorant? quare
Angelica spiritualis exercitii
gymnasia deliciis carnalibus cō-
taminant? Si sordescere vole-
bant, in loco sordium permane-
re, non ad loca puritatis transire
debuerant. Simplicem gehennam
in sæculo malè viventes sibi
comparassent: duplicis gehennæ
supplicio in monasteriis negli-
genter viventes se reos faciunt.
Sed de his multa dicere, non est
nostri propositi: ad te ergo

Indigni
sunt loco
sancto
Religio-
nis, in
qua irre-
ligiose
vivunt.

redeat oratio,

* *
**